

SPROGLAND - ONLINE SPOGTRÆNING

Hjælp med at lære det danske sprog

Når man som flygtning eller indvandrer har fået opholdstilladelse i Danmark, er der meget der skal læres.

Sproget er for mange nøglen til at etablere netværk og forståelse i den nye hverdag, og er ligeledes nøglen til arbejde, uddannelse og venskaber.

De fleste flygtninge og indvandrere går til danskundervisning på en sprogskole, men for at lære dansk skal der, for de flestes vedkommende, mere til. Sproget skal trænes ofte og gennem samtaler.

På Sprogland kan flygtninge og indvandrere, der har behov for at træne og forstå det danske sprog, booke en videosamtale med en frivillig online sprogtræner.

Du gør en forskel

Den indsats I som frivillige lægger for dagen for at støtte flygtninge i at lære det danske sprog har stor betydning. I har nemlig tiden, roen og nærværet til at øve den samme sætning eller udtale igen og igen, ligesom der også er tid til at forklare fx faste vendinger, talemåder og ord med flere betydninger.

Du skal som frivillig kunne tale dansk, og have styr på den mest basale grammatik, men det kræver ikke en bestemt uddannelse at være frivillig. Det vigtigste er, at du har lyst til at hjælpe et andet menneske med at lære dansk.

I dette hæfte vil vi komme med gode råd, tips og tricks til dig som er online sprogtræner på Sprogland (side 3) samt information om Danskuddannelserne (side 6).

God læselyst!

1. At være frivillig sprogtræner online

På Sprogland foregår samtalen via video, og som frivillig online sprogtræner sidder du enten hjemme hos dig selv eller et andet sted, hvor der er ro. Du skal derfor ikke møde op et bestemt sted, og du bestemmer selv, hvornår på dagen og hvor tit, du vil hjælpe. Det er dog en fordel, hvis du har tid regelmæssigt.

Oprettelse og aflysning af tider

Vi anbefaler at du opretter tider af min. en halv times varighed. Har du faste forløb kan I evt. fra gang til gang aftale, hvor længe en session skal vare.

Det er muligt for både dig som frivillig og for brugeren at aflyse en samtale. Men vi opfordrer til, at dette gøres i god tid således at en anden får mulighed for at booke tiden.

Indimellem er der enkelte brugere, der aflyser deres tider i sidste øjeblik eller udebliver fra samtalen. Sker dette flere gange og uden forklaring, er I velkomne til at skrive til aktivitetslederen, som kan kontakte brugeren.

Bliv en del af fællesskabet på Sprogland

Da det kan være rart at have nogen at sparre med, har vi oprettet en "[frivillig-gruppe](#)" på Sprogland. Her kan du skrive sammen med de andre frivillige og den frivillige aktivitetsleder om stort og småt.

Du skal inviteres til gruppen for at få adgang til den. Har du ikke modtaget en invitation skriv da til sprogland@rodekors.dk

Husk altid at meddele Røde Kors, hvis du ønsker at stoppe som frivillig på sprogland@rodekors.dk.

"Det er en sjov og udfordrende opgave at være online sprogtræner. Det er meget spændende mennesker, vi taler med, og de er spredt ud over hele landet."

Birgitte, frivillig på Sprogland

2. Hvem møder vi på Sprogland

Sprogland henvender sig til alle udlændinge, som har behov for, og ønsker at træne det danske sprog.

Langt de fleste som booker en samtale på Sprogland har en uddannelse fra hjemlandet og er kommet til Danmark på arbejdsvisum, som familiesammenført eller flygtning.

De går ofte på sidste modul af Danskuddannelsen (se beskrivelse af Danskuddannelses moduler på side 6), og efterspørger derfor både hjælp til lektier og samtaletræning. Nogen har brug for hjælp til et mundtlig oplæg eller hjælp til at forstå en tekst, de skal læse på uddannelsen.

Andre har mistet deres job og vil gerne holde deres danske vedlige, mens nogen har et meget begrænset dansk netværk og derfor mangler nogle at tale dansk med. Henvendelserne kan derfor spænde bredt, og vi anbefaler at I sammen laver en forventningsafstemning ved hver ny samtale (Læs mere herom i frivilligguiden til Sprogland).

3. Gode råd, inspiration og tips og tricks til samtaletræning med voksne

Ligesom brugerne af Sprogland har forskellig baggrund og nationalitet og er på forskellige niveauer i deres dansktilegnelse, så har I som frivillige sprogtrænere også forskellige erfaringer.

Nogle brugere er begyndere, nogle er tæt på en modultest, mens andre har fokus på en forestående afsluttende eksamen og andre ønsker træning ift. et job.

Som frivillig sprogtræner kan man have vidt forskellig baggrund, nogle frivillige sprogtrænere er fx nuværende eller tidligere sproglærere med mange erfaringer, andre har helt anden erhvervserfaring.

Derfor rammer følgende råd ikke nødvendigvis plet for alle, og kan læses med dette for øje.

Ret med omtanke:

Vurder hvor meget og i hvilke tilfælde, du skal rette. Aftal evt. pågældende hvornår.

Undgå at afbryde for at rette, hvis du forstår hensigten med det, der bliver sagt. Vælg evt. et bestemt område af sprogbrugen, som du retter. Det kan fx være verbernes bøjning i datid.

Brugeren skal træne et funktionelt og forståeligt dansk og have tryghed til at turde bruge sproget.

Ros den pågældende for det, han/hun gør rigtigt. Det giver selvtillid og motivation til at lære mere.

Tag udgangspunkt i deres modersmål:

Hvis muligt, så find ud af, hvordan hans/hendes modersmål fungerer grammatisk. Hvordan er ordstillingen i spørgende sætninger? Hvordan bøjer man navneordene i tal og køn? Hvad med verberne? Snak med ham/hende om, hvordan dansk adskiller sig fra deres modersmål.

Tal enkelt i starten:

Brugernes danske sprog vil være på forskellige niveauer.

Samtale på begynderniveau skal være enkel, dvs. ret korte sætninger og lette ord. I starten trænes fx spørgsmål/svar, hvor HV-ordene automatiseres (hvem, hvad, hvornår, hvorfor, hvordan).

På efterfølgende niveauer tilføjes gradvist mere komplekse sætningskonstruktioner, og ordforrådet udvides. Der kan varieres mellem samtaler ud fra et kendt (evt. forberedt) eller et ukendt emne.

Vær opmærksom på udtale:

Hverdagsdansk tales med reduktion og assimilation over ordgrænser, dvs. vi udtaler ikke hele ordet - og flere ord i en sætning kan ofte lyde som kun et ord og være svære at skille ad. For at kunne forstå mundtlig dansk skal dette læres hen ad vejen. Gør opmærksom på det med nogle eksempler. (Fx: Det er en bil -> deen bi 'l)

Henvis evt. til YouTube eller Facebook, Søg på dansk udtale.

Brug sprogskolens metode:

Det kan være en fordel at kende de metoder, som brugerens sprogskole underviser efter, og om muligt tilpasse onlinesamtalen disse. Spørg brugeren, hvordan de arbejder med stof-fet på sprogskolen.

3.1 Indholdet af online samtalen

Ofte vil brugeren have ønsker til online samtalen, fx i forhold til hvad der aktuelt arbejdes med på sprogcentret - eller hvis der er en forestående modultest eller eksamen, eller behov ift. en jobsamtale o.lign.

I det følgende er nogle ideer, hvis brugeren ikke selv har klare ønsker eller forslag til indholdet.

Samtale ud fra fotos:

Det kan være en god ide at starte en samtale ud fra fotos, fx på begynderniveau. Det er lettest at tale ud fra fotos af mennesker, der laver noget, fx arbejder eller dyrker en hobby (fra bøger, eget fotoalbum, en avis eller nettet).

Samtale ud fra et emne – eksempler:

- Præsentation af en selv og ens familie
- Dit hjemland
- Uddannelse og/eller arbejde
- Din bolig – dit nabolag
- Vejret, årstiderne, klimaet
- Indkøb
- Mad i dit hjemland og i Danmark/madvaner
- Hvad I lavede sidste weekend (datid)
- Hvad I skal lave næste weekend (fremtid)
- En genstand du ejer, som du holder af eller har en særlig historie
- Dine yndlingssteder
- Barndommen – hvor og særlige minder
- Dyr: kæledyr, brugsdyr, dyrevelfærd
- Hvordan fejrer vi fødselsdage og andre festdage

- Populære programmer/serier i TV
- Brug af sociale medier
- Motion og sport
- Aktuelle emner – hvad er oppe i tiden
- Tal fx ud fra lettere bearbejdede nyheder fra <https://www.dr.dk/ligetil>

Rollespil:

En situation bestemmes – og I spiller hver jeres rolle. Fx:

- Besøg hos din nye nabo
- Til jobsamtale
- Afhentning af dit barn i børnehaven
- Small-talk i kantinen på arbejdspladsen (fx om vejret)
- På restaurant

Aviser & Blade:

Tag udgangspunkt i en avis eller fx et nummer af "Samvirke" og kig på overskrifter og billeder. I kan tale om, hvad der er oppe i tiden lige nu. Aftal evt. at brugeren finder et aktuelt emne frem til næste gang I mødes.

3.2 Forskellige online værktøjer

Her er til inspiration listet forskellige online værktøjer til træning af dansk.

- www.danskherognu.dk Dansk her og nu er et gratis online kursus i dansk for begyndere
- www.dansk-paa-arbejde.dk Dansk på arbejde er gratis online materiale med fokus på dansk på arbejdspladsen
- www.sproget.dk – forskellige samtale temaer og sektionen "leg og lær" med øvelse
- www.emu.dk - masser af materialer om læring, tips til opgaveskrivning og meget mere.
- www.dansk.tjek.net – en side med forskellige gratis danskopgaver.
- www.dansksiderne.dk – en side, hvor der er hjælp til at øve skriftlig korrekthed
- Sproglærings-app'en 'Duolingo' er gratis. Den bruges på en smartphone. Her kan flygtningen lære grundlæggende dansk. Hvis du er nysgerrig på <za flygtningens sprog, kan du også snuse til det.

4. Information om Danskuddannelserne (DU1, DU2, DU3) pr. december 2020

Nyankomne udlændinge tilbydes delvis gratis danskundervisning i 3 ½ år (undervisningen må strække sig over 5 år). 5-års perioden starter kort tid efter ankomst til Danmark. Uddannelsen er bygget op som en klippekortsmodel (se illustration på næste side). Undervisningen finder sted på sprogcentre, som har driftsaftale med en kommune. Kursisterne lærer at forstå, tale, læse og skrive dansk. Viden om kultur og samfundsforhold i Danmark - herunder grundlæggende introduktion til det danske arbejdsmarked, uddannelses tilbud og demokrati - indgår også i uddannelserne.

Danskuddannelsen er opdelt i moduler, og efter hvert modul afholdes en modultest. Hvert modul har et klip på et vist antal måneder, og modulet skal gennemføres, og modultesten består inden for denne periode for ikke at udløse et nyt klip.

Efter det sidste modul afholdes de officielle eksamener: PD1, PD2, PD3 (Prøve i dansk 1, 2 eller 3).

Læs evt. mere: <https://uim.dk/arbejdsmrader/danskundervisning-og-prover-for-udlaendinge/prover>

PD2 og PD3 eksamen med et vist gennemsnit er et af flere krav for at kunne opnå permanent opholdstilladelse i Danmark, samt for at kunne søge om statsborgerskab.

Læs evt. mere: <https://www.nyidanmark.dk/da/Du-vil-ansøge/Permanent-ophold/Permanent-ophold>

Nogle vælger at gå op til PD2 eller PD3 på et sprogcenter som privatister/selvstuderende. Der betales et gebyr for prøven. Tilmelding til eksamen ligger tidligt på semestret (den 8. marts i foråret 2021)

FVU (Forberedende Voksenuddannelse) er en anden vej til at lære yderligere dansk.

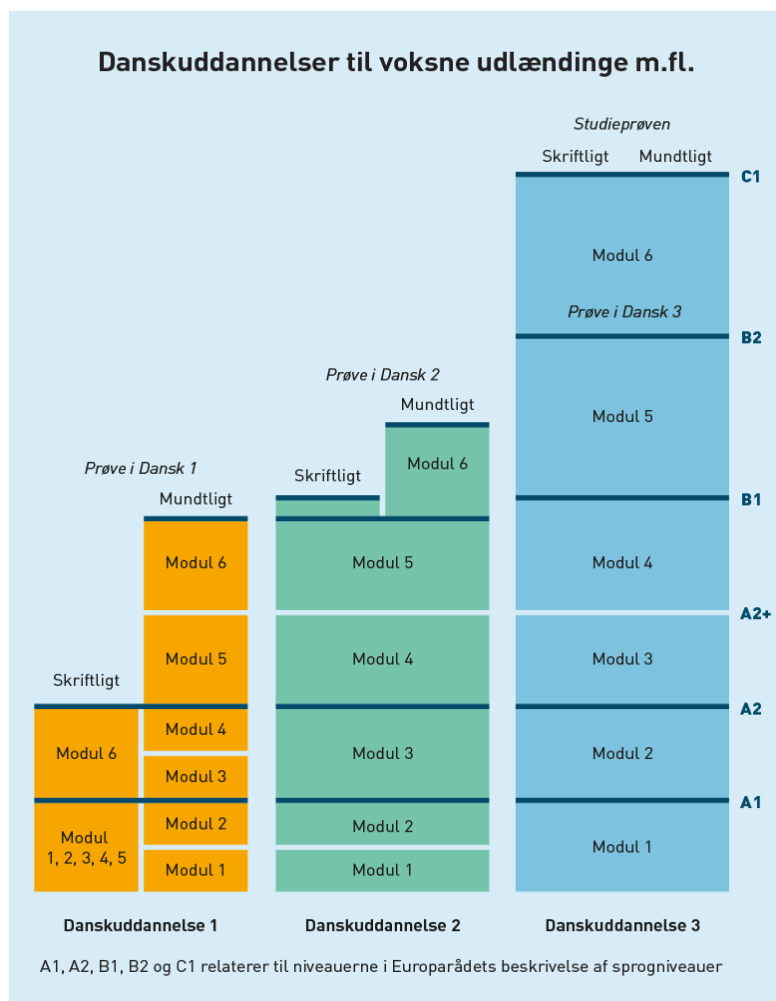
Læs evt. mere: <https://www.uvm.dk/forberedende-voksenundervisning-fvu>

De tre selvstændige danskuddannelser (DU 1, DU 2, DU3) er tilrettelagt, så undervisningen svarer til kursisternes mål og forudsætninger. Der vil formentlig ikke være kursister fra DU1, der benytter sig af Sproglands onlinetilbud.

Danskuddannelse 1 er for kursister, som ikke kan læse og skrive på deres modersmål, samt latinske analfabeter, som ikke behersker et europæisk skriftsystem. Målet for undervisningen er grundlæggende færdigheder i mundtlig dansk, læse- og skrivefærdigheder med henblik på at kunne klare sig på det danske arbejdsmarked og som borger i det danske samfund.

Danskuddannelse 2 er for kursister med en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet. Målet for undervisningen er at forstå, tale, læse og skrive dansk med henblik på at kunne klare sig på det danske arbejdsmarked, i efterfølgende arbejdsmarkedsuddannelse og som borger i det danske samfund.

Danskuddannelse 3 er for kursister med en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund. Det kan være erhvervsuddannelser, en gymnasieuddannelse eller en videregående uddannelse. Målet for Danskuddannelse 3 er, at kursisterne skal kunne få et job eller tage fortsat uddannelse samt kunne fungere aktivt som borger i det danske samfund.

Klippekortet

Hvert modul skal gennemføres og modultesten bestås inden for minimum følgende måneder

Modul 1: 4 måneder

Modul 2: 5 måneder

Modul 3: 7 måneder

Modul 4: 8 måneder

Modul 5: 9 måneder (DU3: PD3 eksamen)

Modul 6: 9 måneder (DU2: PD2 eksamen eller DU3: Studieprøven)